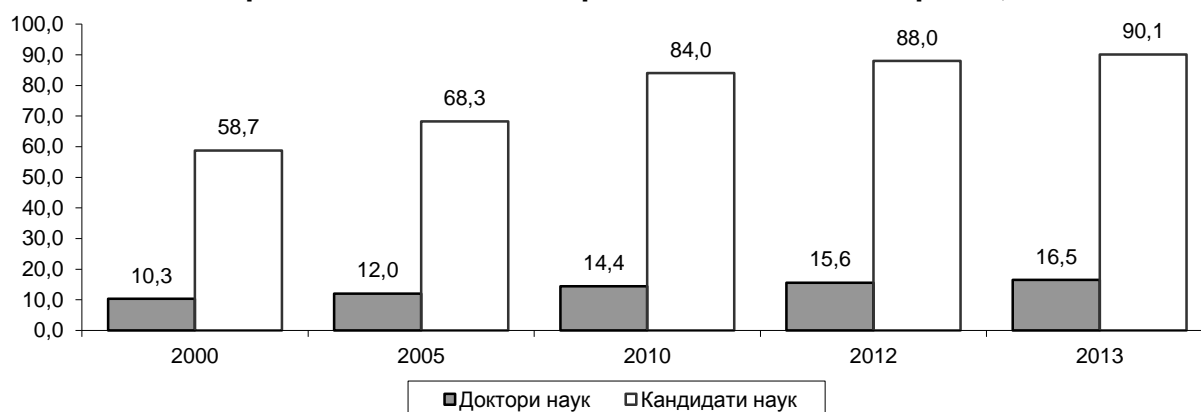

Фахівці вищої кваліфікації України у 2013 році

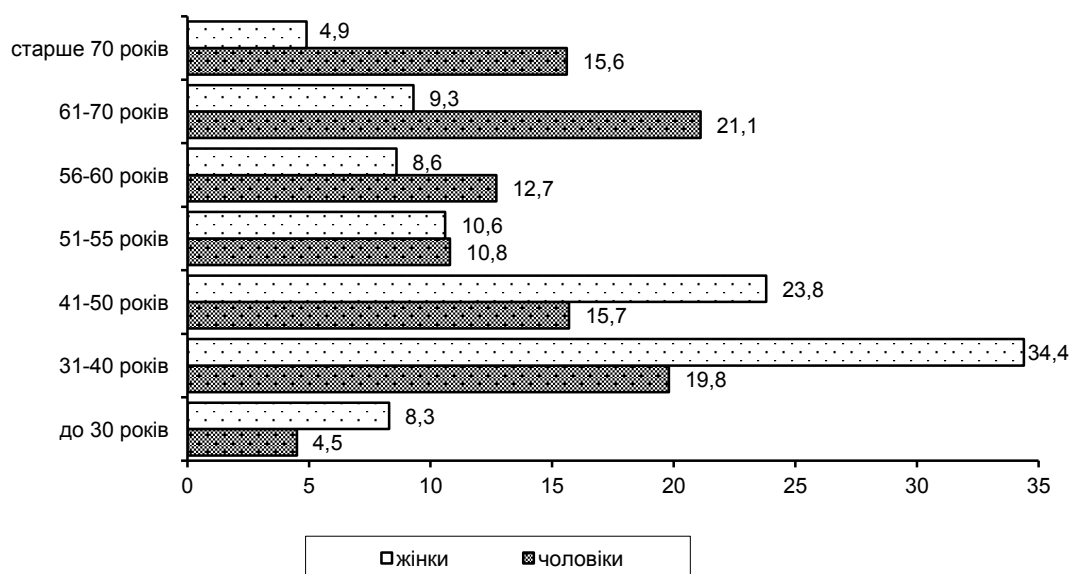
На 31 грудня 2013р. кількість фахівців вищої кваліфікації (мали диплом доктора або кандидата наук), які працювали у різних сферах економіки України, становила 106,6 тис. осіб, що більше на 2,8% порівняно з 31 грудня 2012р., у т.ч. жінок – 49964 осіб, або на 6,0%, чоловіків – 56599 осіб, або на 0,1%.

Кількість фахівців вищої кваліфікації в економіці України, тис. осіб

Протягом 2013р. дипломи доктора і кандидата наук отримали 5,7 тис. осіб, у т.ч. 46,0% – у галузі суспільних наук (40% з яких – у галузі економічних наук), 16,0% – технічних наук, 12,4% – природничих, 11,5% – медичних, 3,2% – сільськогосподарських і 10,8% – гуманітарних наук. Дві третини загальної кількості нових фахівців вищої кваліфікації – це викладачі вищих та інших навчальних закладів, доценти, професори кафедр, асистенти; 14% – наукові співробітники, учені секретарі; 13% – керівники підприємств, установ, організацій та керівники виробничих (основних, функціональних) підрозділів.

Розподіл фахівців вищої кваліфікації за віком і статтю на 31 грудня 2013 року, %

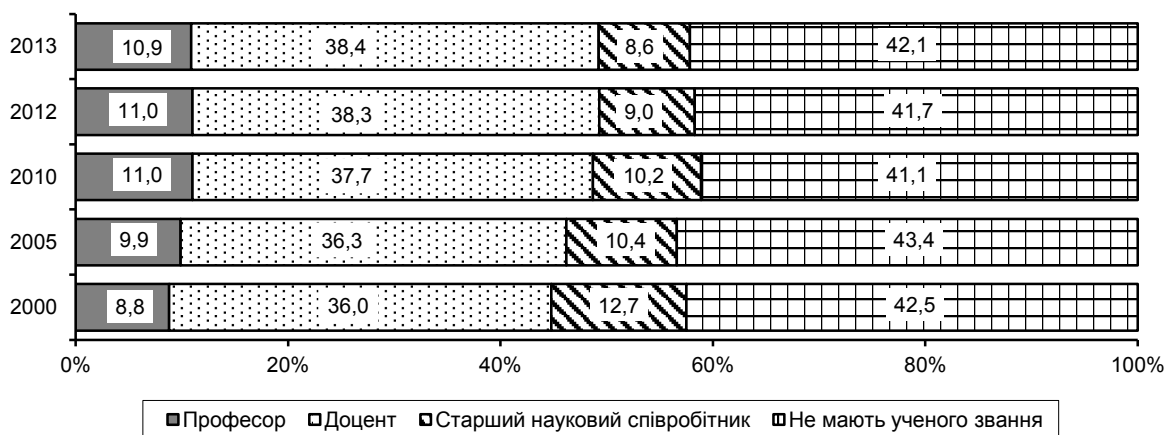
На 31 грудня 2013р. частка фахівців з науковими ступенями старше 50 років порівняно з 31 грудня 2012р. зменшилась на 1,8 в.п. і становила 47,6%, фахівців віком до 40 років включно – зросла на 1,2 в.п. (32,9%). При цьому, їх співвідношення серед жінок становило 33,5% і 42,7%, серед чоловіків – 60,1% і 24,2%. При цьому, середній вік усіх спеціалістів з науковими ступенями не змінився і становив майже 50 років (жінок – 45,6, чоловіків – 53,8 років). Помітно вищий за середній вік докторів і кандидатів наук у галузі геологічних (57,9 років), технічних (54,6 років), фізико-математичних (54,3 років) і хімічних наук (53,1 років). Наймолодшими галузями наук з огляду на середній вік науковців були соціологічні, юридичні та політичні науки (біля 40 років).

Розподіл фахівців вищої кваліфікації за регіонами

	(осіб)			
	Доктори наук		Кандидати наук	
	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.
Україна	15592	16450	88057	90113
Автономна Республіка Крим	398	402	2328	2385
Вінницька	228	242	1607	1665
Волинська	89	93	1031	1094
Дніпропетровська	962	1006	5327	5334
Донецька	921	984	5487	5596
Житомирська	108	113	1031	1069
Закарпатська	163	166	937	968
Запорізька	375	407	2655	2728
Івано-Франківська	245	270	1676	1757
Київська	181	200	1268	1284
Кіровоградська	60	63	781	781
Луганська	325	361	2338	2437
Львівська	1066	1125	6401	6604
Миколаївська	159	176	1102	1125
Одеська	871	900	4789	4861
Полтавська	257	268	1820	1847
Рівненська	109	120	1124	1159
Сумська	172	193	1406	1454
Тернопільська	243	263	1819	1928
Харківська	2179	2260	12230	12330
Херсонська	141	145	1049	1011
Хмельницька	140	148	1466	1495
Черкаська	159	173	1317	1387
Чернівецька	233	244	1389	1449
Чернігівська	92	92	912	953
м.Київ	5585	5899	23902	24547
м.Севастополь	131	137	865	865

У 2013р. у вищих та інших навчальних закладах працювало 73,8% спеціалістів вищої кваліфікації, у наукових та науково-технічних організаціях і установах, академіях, їхніх філіях, відділеннях та наукових центрах – 16,7%, у лікувальних закладах – 2,4%, в органах державної та місцевої влади – 2,4 тис. осіб. Кожний п'ятий фахівець вищої кваліфікації обіймав посаду керівника (як підприємств та організацій, так і виробничих та інших основних підрозділів), 431 доктор і кандидат наук були законодавцями, вищими державними службовцями та вищими посадовими особами громадських і самоврядувальних організацій, у числі яких 125 народних депутатів України.

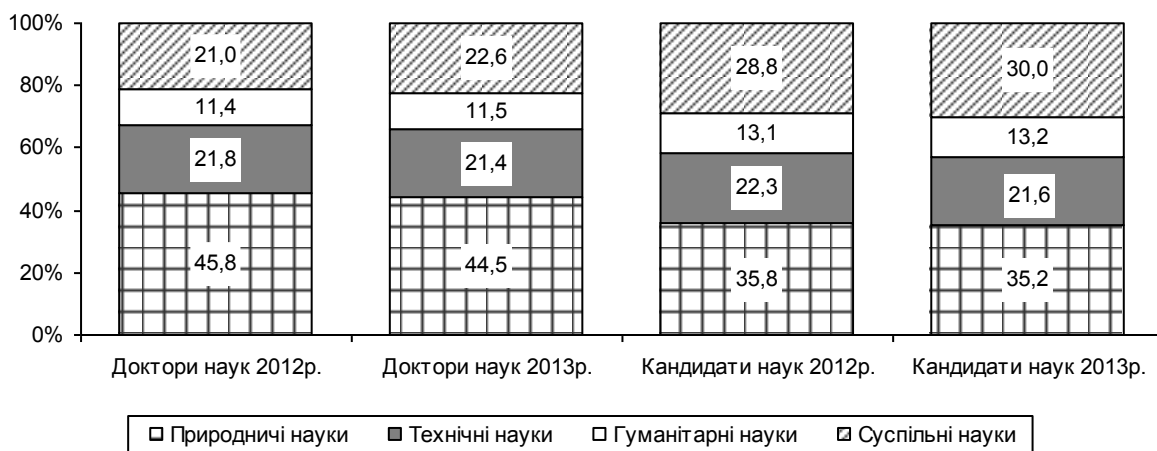
Розподіл фахівців вищої кваліфікації за вченими званнями, %

На 31 грудня 2013р. учене звання професора, доцента та старшого наукового співробітника мали 57,8% фахівців вищої кваліфікації, у т.ч. 95,7% докторів наук та більше половини кандидатів наук. Серед чоловіків частка фахівців вищої кваліфікації з ученими званнями складала 63,4%, серед жінок – 51,5%. Кількість професорів збільшилась на 2,2%, у т.ч. жінок – на 7,9%, чоловіків – на 0,6%; доцентів – на 2,9%, з яких жінок – збільшилася на 6,8%, у той час, як чоловіків – зменшилася на 0,7%. Кількість старших наукових співробітників зменшилась на 2,6%, у т.ч. чоловіків – на 3,9%, жінок – не змінилась. Частка фахівців вищої кваліфікації, обраних академіками та членами-кореспондентами національних академій, становила 1,0%, у числі яких 977 докторів і 83 кандидати наук.

На 31 грудня 2013р. у галузі природничих наук працювало 34,7% фахівців вищої кваліфікації, найбільшу частку з яких становили доктори і кандидати медичних наук (36,7%), фізико-математичних (25,6%) та біологічних наук (14,3%); 28,2% фахівців вищої кваліфікації працювали в галузі суспільних наук, у яких чільне місце займали економічні науки (43,6%), педагогічні (20,7%) та юридичні науки (16,2%); кожен п'ятий фахівець працював у галузі технічних наук; у сфері гуманітарних наук було задіяно 12,4% спеціалістів з науковим ступенем, 45,3% яких виконували наукові та науково-технічні роботи в галузі філологічних наук, 28,0% – історичних. Науковою та науково-технічною діяльністю не займалися 4,5% загальної кількості докторів і кандидатів наук.

Розподіл фахівців вищої кваліфікації за галузями наук
(відповідно до диплома), %

Крім основних мов (української та російської), фахівці вищої кваліфікації володіли іншими іноземними мовами. Так, найбільша їх кількість володіє англійською (76,4% докторів наук, з яких 13,9% вільно, і 79,2% кандидатів наук, 11,3% яких вільно), німецькою (відповідно 29,9% і 5,4% та 23,0% і 6,4%), польською (13,8% і 21,0% та 9,4% і 17,0%) та французькою мовами (9,0% і 13,0% та 8,5% і 10,6%).

У 2013р. кількість спеціалістів з науковими ступенями, які мали наукові праці, що вийшли у наукових виданнях або виступали у ролі авторів (співвиконавців) у заявках на отримання охоронного документа на об'єкт права інтелектуальної власності (далі – ОПІВ), порівняно з 2012р. збільшилась на 6,0%, у т.ч. докторів наук – на 12,5%, кандидатів – на 4,5%, і становила відповідно 40,4 тис., 8,0 тис. і 32,4 тис. осіб.

Частка фахівців вищої кваліфікації, які були авторами (співавторами) наукових праць та заявок на отримання ОПІВ у 2013 році, за галузями наук

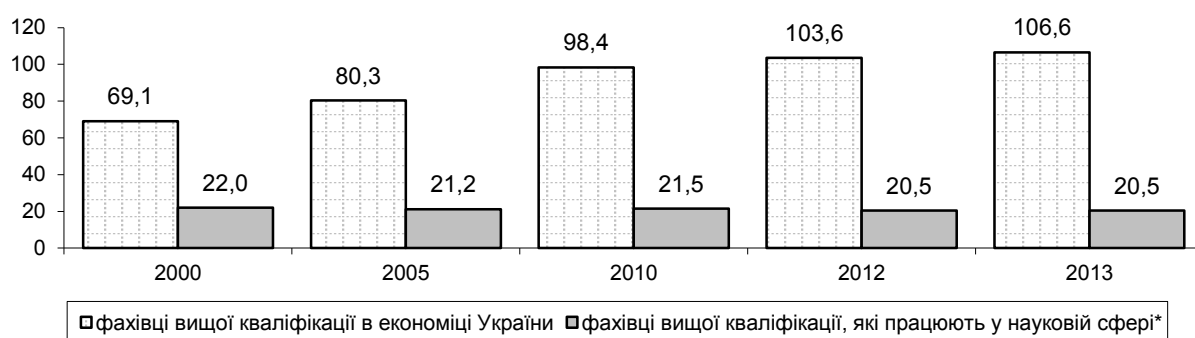
	(у % до відповідної галузі наук)			
	Доктори наук, які були авторами (співавторами)		Кандидати наук, які були авторами (співавторами)	
	наукових праць, які вийшли у наукових виданнях, у т.ч. за кордоном	заявок на отримання ОПІВ	наукових праць, які вийшли у наукових виданнях, у т.ч. за кордоном	заявок на отримання ОПІВ
Усього	48,2	8,6	35,5	3,2
природничі науки	53,7	7,9	39,5	3,7
сільськогосподарські науки	45,7	12,4	38,1	4,9
медичні науки	38,8	13,7	27,8	5,2
технічні науки	45,9	17,1	32,5	6,8
гуманітарні науки	49,7	0,6	40,5	0,5
суспільні науки	52,4	1,8	40,3	1,1
науково-технічною діяльністю не займалися	21,2	–	9,4	0,6

Основна частина таких фахівців працювала в організаціях Міністерства освіти і науки України (46,2% загальної кількості докторів і 49,7% кандидатів наук), Національної академії наук (15,7% і 9,0%), Міністерства охорони здоров'я (10,1% і 7,9%) і Міністерства аграрної політики та продовольства України (3,7% і 5,4%).

Упродовж 2013р. 709 докторів і кандидатів наук вийшли на пенсію, 712 – померли, 28 – виїхали за кордон. Крім того, 5,4 тис. осіб вибули з економіки країни з інших причин; понад 1 тис. фахівців змінили місце роботи.

Із загальної кількості фахівців, які виїхали за межі держави за звітний період, 1 доктор та 27 кандидатів наук, з яких 13 осіб мали вчене звання: 10 – доцента і 3 – старшого наукового співробітника. Основними країнами, до яких виїжджали фахівці вищої кваліфікації, були країни Європи (10 фахівців), Росія (6), Сполучені Штати Америки та Канада (5). Середній вік фахівців, які виїхали за кордон, становив для докторів наук 68 років, для кандидатів – 42 роки.

Фахівці вищої кваліфікації, які працюють у науковій сфері, тис. осіб

* Станом на 31 вересня; починаючи зі звіту за 2012р. – станом на 31 грудня.

В Україні продовжується збільшення числа фахівців з науковими ступеннями, які працюють у різних сферах економіки. Лише у 2013р. отримали звання доктора наук 1105 осіб, кандидата наук – 4633 особи, середній вік яких становив 49 років чоловіків-докторів наук і 45 – жінок-докторів наук та відповідно 35 і 34 роки – кандидатів наук. Проте частка докторів та кандидатів наук, які беруть безпосередню участь у виконанні наукових та науково-технічних робіт, постійно зменшується і на 31 грудня 2013р. склала 19,2% загальної їхньої кількості, що менше, ніж на 31 грудня 2012р., на 0,6 в.п.

Виконавці: Білоконь О.І., Кісленко О.В.

тел.: 287–65–49